

Uchwała nr 39
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 6 marca 2025 roku
w sprawie opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego nt. projektu ustawy
o systemach sztucznej inteligencji (UC71)

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052) uchwala się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71).

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego (zwana dalej „Radą”) pozytywnie opiniuje projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71) zwracając jednocześnie uwagę na możliwość wprowadzenia do projektu ustawy zmian, które wzmocnią jej wymiar społeczny.

Organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji oraz modelami sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia stanowią nowy wymiar bezpieczeństwa, ale też praw obywateli i obywaterek w tym do prywatności i otwiera szeroką debatę o wpływie sztucznej inteligencji oraz technologii na gospodarkę, ludzkie wybory a nawet demokrację. Rada zwraca uwagę, iż sztuczna inteligencja zawsze powinna być projektowana tak, aby wspierać a nie zastępować ludzi, z poszanowaniem zasad etyki, przejrzystości i kontroli człowieka nad algorytmami, także w celu eliminowania uprzedzeń algorytmicznych. AI zorientowane na człowieka (Human-centered AI) oraz zasady kontroli społecznej powinny przyświecać także polskiej legislacji w obszarze sztucznej inteligencji.

Dlatego Rada proponuje wprowadzenie następujących zmian do projektu ustawy:

- 1) w art. 25 ust. 3 po pkt 6 dodać pkt 6a w brzmieniu:

„6a) Rada Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940);”;

Uzasadnienie: Rada Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) jest ustawowym ciałem, którego celem jest m.in. prowadzenie dialogu obywatelskiego, który jest fundamentem państw demokratycznych. Rada zrzesza przedstawicieli i przedstawicielki NGO, administracji lokalnego, regionalnego i centralnego szczebla. Udział przedstawiciela/przedstawicielki RDPP wzmocni społeczny wymiar Rady, której kształt określa art. 25 przedmiotowego projektu ustawy.

- 2) w art. 25 ust. 3 zmienić brzmienie pkt. 10 z: „fundacje i stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, których celem statutowym jest działalność na rzecz rozwoju sztucznej inteligencji, na rzecz rozwoju nowych technologii, sprawiedliwości technologicznej, ochrony praw człowieka, edukacji i kultury cyfrowej.” na następujące:

„organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940)”.

Uzasadnienie: Należy wziąć pod uwagę, że wiele organizacji pozarządowych (w tym stowarzyszeń i fundacji) prowadzi działalność statutową we wskazanych obszarach, jednak cele statutowe tych organizacji mogą być sformułowane w ich statutach w sposób bardziej ogólny, ponieważ przepisy prawa nie obligują i nie skłaniają organizacji do tak precyzyjnego określania celów w statutach – dlatego też nie należy zawężyć grupy organizacji uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji wyłącznie do fundacji i stowarzyszeń, które w swoich statutach przewidziały w tak szczegółowy sposób sprecyzowane cele.

- 3) w art. 25 w ust. 2 słowa „od dziewięciu do piętnastu członków” zastąpić słowami „od jedenastu do dwudziestu pięciu członków”.

Uzasadnienie: Biorąc pod uwagę liczbę podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji przewidzianą w art. 25 ust. 3 projektowanej ustawy (11), Rada proponuje zwiększyć dolną i górną granicę widełek ilościowych zaproponowanych w projekcie ustawy.

§ 2

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

- 1) Przewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
- 2) Ministrowi Cyfryzacji.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz